

Chisalita (AEI): Programul "Rabla pentru sobe" va promova vânzarea de sobe, nu ajutorarea consumatorilor vulnerabili

Programul "Rabla pentru sobe", anunțat recent de Ministerul Mediului, Apelor și Padurilor (MMA) pune "caruța înaintea cailor", fiind un program neadecvat, greu aplicabil și care are un vâdit scop de a promova vânzarea de sobe, nu de a ajuta consumatorii vulnerabili, avertizează Dumitru Chisalita, președintele Asociației Energia Inteligentă (AEI).

"Ieri (miercuri, 17 ianuarie - n. r.) s-a lansat programul Ministerului Mediului 'Rabla pentru sobe'. Un nou program prin care se va pune 'caruța înaintea cailor', un program neadecvat, greu aplicabil și care are un vâdit scop de a promova vânzarea de sobe, nu de a ajuta consumatorii vulnerabili. După o activitate de 10 ani ca auditor energetic în care am efectuat circa 2.500 de audituri energetice ale clădirilor, inclusiv în mediul rural, după o activitate de patru ani de electrificare a imobilelor din catunele izolate ale României, care nu au energie electrică, după experiența de a dona lemne de foc persoanelor vulnerabile, pentru a se încălzi în această iarnă în cadrul Proiectului Case cu Caldura, consider că sunt un cunoscător al realităților românești. Astfel, apreciez că acest proiect nu este unul care să ajute persoanele vulnerabile din mediul rural, în zonele în care se folosesc lemne pentru a se încălzi. Programul 'Rabla pentru sobe', se poate accesa doar dacă se vor înlocui sobele existente cu sobe cu randament de minimum 80% și emisii de compusi organici care să fie sub 120 de grame. Cerința programului este ca sobele să aibă o putere nominală de minimum 8 kW și maxim 30 kW", susține specialistul, într-un punct de vedere transmis, joi, AGERPRES.

În viziunea președintelui AEI, Programul "Rabla pentru sobe" nu permite, în mod absurd, achiziționarea de sobe mai mici, cu preturi mai mici, consumuri mai mici și noxe reduse.

"Orice investiție de reabilitare a unei clădiri începe cu realizarea măsurilor de reducere a pierderilor energetice și doar ulterior cu achiziția acelor sobe care vor fi dimensionate în funcție de necesarul de căldură după eliminarea pierderilor. Orice altă abordare determină cheltuieli inutile pentru sobe de puteri mari, de care nu mai ai nevoie după ce reabilitezi o clădire. Cu alte cuvinte, casele bătrânești situate în zonele de munte au în general suprafețe de 50-60 metri pătrați util, 2-3 camere și o clasă energetică de tipul E-F (adică 245 - 500 kWh/mp și an). Astfel, un caz concret, o clădire de 60 metri pătrați cu 3 camere și o bucatărie, aflată în clasa energetică E, consumă circa 14.200 kWh/an, fiind necesare pentru a asigura încălzirea cu lemne patru sobe cu o putere de 6 kW, cu un randament de 30% sau patru sobe cu o putere de 4,5 kW, cu un randament de 80%", explică specialistul.

Analiza expertului atinge și problema economiei care s-ar realiza prin această măsură, în situația în care tot lemnul folosit este de esență tare, cu o umiditate de 12%. Astfel, cantitatea de lemn consumată în sobele actuale ale casei menționate este de circa 6,7 metri cubi (fag), iar după schimbarea sobelor cu randament de 80% cantitatea consumată va fi de circa 5,8 mc, echivalentul unei economii de aproximativ 0,9 mc/gospodărie.

Potrivit sursei citate, economia de lemn de foc realizată la nivelul celor 50.000 de gospodării din Programul "Rabla pentru sobe" va determina o reducere a consumului de lemne cu 45.000 mc/an (0,6% din lemnul consumat oficial), reducerea defrisării a circa 22 hectare de pădure, reducerea costurilor achitate de o gospodărie cu circa 360 lei/an (13%), reducerea emisiilor în aer cu circa 36 milioane de kg CO₂ (0,7%).

"Condițiile impuse prin program forțează consumatorul să achiziționeze sobe mai mari și să aibă costuri mai mari (pentru exemplul nostru costurile impuse beneficiarului prin obligarea ca soba să fie de minim 8 kW, se realizează cheltuieli mai mari cu 30% (circa 3.000 lei în situația exemplului considerat). Este, totuși, anormal să nu se înceapă un program de ajutorare a consumatorilor vulnerabili și a eficienței energetice, cu reducerea pierderilor energetice, care sunt de circa 50 - 60% în casele din mediul rural, și să se dea bani pe sobe care vor produce

caldura care se pierde spre exterior. În exemplul nostru, casa analizata, daca este reabilitata în clasa energetica B, ar urma sa consume 5.300 kWh/an, fiind necesare pentru a asigura încălzirea cu lemne patru sobe de 2,5 kW, cu un randament de 80%. Programul 'Rabla pentru sobe' urmeaza sa se aplice doar beneficiarilor care sunt si proprietari. Se stie ca, exceptând Ardealul, unde a existat Cartea Funciara, în multe zone din România nu exista CF care sa faca dovada ca locatarul este proprietarul si astfel se limiteaza accesul unor beneficiari la program", a afirmat Dumitru Chisalita.

Ministrul Mediului, Apelor si Padurilor, Mircea Fechet, a anuntat, miercuri, lansarea în consultare publica a Ghidului de finantare pentru Programul-pilot "Rabla pentru sobe".

Programul privind acordarea de sprijin în vederea achizitionarii de aparate pentru încălzirea locuintelor va avea un buget de 500 milioane lei si se adreseaza solicitantilor din comunele situate în 27 de judete, conform Legii muntelui nr. 197/2018.

Prin acest program, se acorda unui solicitant finantare în procent de 70% din valoarea cheltuielilor eligibile, dar nu mai mult de 10.000 lei, inclusiv TVA, pentru fiecare aparat de încălzire care deservește o gospodarie.

Aparatele pentru încălzirea locuintelor vor putea folosi drept combustibil lemnul pentru foc, peleti sau bricheti, fiind acceptate inclusiv termosobe, semineele, termosemineele care respecta standardele din Directiva EcoDesign: putere nominala de 8kw - 35kw, randament de minimum 80%, emisii de particule (PM) sub 40mg/m3, emisii de gaze volatile sub 120 mg/m3, emisii de monoxid de carbon sub 1.500 mg/m3, emisii de oxizi de azot sub 300 mg/m3.

Primariile se pot înscrie în program prin Administratia Fondului pentru Mediu. Dupa publicarea listei cu primariile acceptate în program, oricine doreste sa-si înlocuiasca soba veche sau sa cumpere o soba moderna se poate înscrie direct în platforma informatica pusa la dispozitie de AFM, în limita bugetului alocat fiecarei primarii în parte. Apoi, fiecare dintre cei care s-au înscris vor primi un voucher cu care vor putea cumpara noua soba.

În cadrul unei sesiuni de înscriere, un solicitant poate transmite o singura cerere de înscriere, prin intermediul aplicatiei informatice dedicate Programului, pusa la dispozitia UAT-urilor pe pagina de internet a AFM.